

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog ändras. Bestämmelserna om lagens tillämpningsområde och långvarig lagring av trävirke förtydligas. Den lagenliga övervakningsskyldighet som skogscentralerna har utvidgas så, att den även gäller statens skogar. Lagens bestämmelser om avverkningar

och skadeståndsskyldighet samordnas med bestämmelserna i den nya skogslagen och den nya naturvårdslagen.

Lagen avses träda i kraft den 15 juni 1998, med undantag för 3 §, som gäller långvarig lagring av trävirke, och avses träda i kraft den 1 april 1999.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge, mål och föreslagna ändringar

Lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog (263/1991) trädde i kraft den 1 juli 1991. Lagens bestämmelser om vite och hot om tvångsutförande samt ändringssökande ändrades vid ingången av 1997 genom lag 1351/1996. Förordningen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog (1046/1991), förordningen om övervakning i fråga om växtsjukdomar och skadedjur som orsakar skogsskador (1045/1991) samt jord- och skogsbruksministeriets beslut om bekämpning av insekt- och svampskador i skog (1397/1991) kompletterar gällande lag.

Bestämmelserna om bekämpningen av insekt- och svampskador i skog måste ändras av flera orsaker.

Lagens tillämpningsområde har visat sig vara delvis beroende av tolkning. Saken har uppmärksamats t.ex. i ett skriftligt spörsmål till riksdagen (576/1997 rd) där man betonar att planområden bör omfattas av lagen så, att lagens förpliktelser inte kan kringgå genom att fasta virkesupplag placeras på sådana områden. Genom att precisera tillämpningsområdet och ändra 3 §, som gäller lagring av virke, strävar man efter att

effektivare än tidigare förebygga att skadegörare via plan- och parkområden sprider sig till ekonomiskogar.

Bestämmelsen i 4 § 3 mom. om jord- och skogsbruksministeriets rätt att i syfte att generellt förebygga skogsskador meddela föreskrifter om hur skogsodling skall genomföras har i och med skogslagen (1093/1996) blivit överflödig och föreslås bli slopad.

I sin nuvarande form omfattar den tillsyn som avses i lagens 8 § inte statens marker. Forststyrelsen, som är huvudsaklig innehavare av statens marker, har ombildats till affärsverk och dess verksamhet i anslutning till denna lag sker inte längre under tjänsteansvar. Motsvarande ändringar har inte skett i ställningen för andra innehavare av statliga skogsmarker. Eftersom skogscentralernas tillsyn över iakttagandet av skogslagen omfattar alla skogsägares skogar, är det enhetligt att utsträcka tillsynen över iakttagandet av denna lag även till statens marker oberoende av vem som innehar dem.

Bestämmelsen i 13 § 3 mom. om statens skadeståndsskyldighet måste också preciseras. Det föreslås att statens skadeståndsskyldighet utvidgas så, att den förutom skyddsområden enligt naturvårdslagen (1096/1996) även gäller skador som uppkommit på grund av insekt- och svampskador vilka spritts från

områden som med stöd av naturvårdslagen belagts med åtgärdsförbud.

Tekniska ändringar måste göras i lagen på grund av ändringar i lagstiftningen, i synnerhet lagen om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral (1474/1995) och skogslagen.

3. Propositionens verkningar

3.1. Ekonomiska verkningar

Förslaget kan antas komma att öka de kostnader som skogscentralerna åsamkas av tillsynen över hur lagen iakttas i synnerhet på områden där staten har mycket skog. Avsikten är dock inte att skogscentralerna skall anvisas mera anslag för ändamålet.

Skadestånd som med stöd av 13 § 3 mom. betalas för skador som spritts från områden som enligt naturvårdslagen är belagda med åtgärdsförbud kommer att vara sällsynta och endast gälla korta perioder av åtgärdsförbud, varför beloppet av de merkostnader som orsakas av ändringen torde vara obetydligt.

På grund av ändringar i bestämmelserna om långvarig virkeslagring kommer kostnaderna för drivning och virkeslagring i någon mån att öka. De merkostnader för upplagringen som förorsakas av ändringen är dock inte betydande.

3.2. Verkningar i fråga om organisation och personal

Ändringen har inga omedelbara verkningar i fråga om organisation och personal. Skogscentralernas tillsynsuppgifter enligt denna lag ökas i synnerhet i östra och norra Finland, där staten har mycket skog. Tillsynen

kan ordnas genom en omfördelning av personalresurserna.

3.3. Miljökonsekvenser

Syftet med lagen är att bekämpa insekt- och svampskador i skogarna. Syftet med ändringen är att ytterligare minska spridningen av skadeinsekter från lagrat virke och effektivare än förut trygga förekomsten av friska skogar.

Förslaget tryggar effektivare än tidigare i synnerhet landskapsmässiga värden i skogar på plan- och parkområden och inverkar sålunda positivt även på trivselsn i närmiljön. Ändringen kan även ha verkningar på placeringen av nya fasta upplag.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet.

Utlåtanden om förslaget har begärts från miljöministeriet, försvarsministeriet, finansministeriet, undervisningsministeriet, justitiedepartementet, trafikministeriet, Forststyrelsen, Skogsforskningsinstitutet, Kontrollcentralen för växtproduktion, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund, Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio, skogscentralerna och Skogsindustrin rf.

Av de instanser som avgett utlåtande har flertalet inte haft något att anmärka med anledning av propositionen. De justeringar och förbättringsförslag som framlagts av justitiedepartementet, finansministeriet, Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio samt Södra Ostrobottnens skogscentral och Kainuu skogscentral har beaktats i mån av möjlighet.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1 §. *Lagens tillämpningsområde.* Lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog har stiftats med tanke på behoven inom skogsbruket. Syftet är att skydda trädbeståndet i skogar som används för virkesproduktion från skador som sänker avkastningen från dem. Vid tillämpningen av lagen har i viss mån uppstått tolkningsfrågor i synnerhet i fråga om skador som skadeinsekter vilka sprider sig från fasta virkesupplag förorsakar i trädbestånd som växer på tomter eller parkområden och i fråga om ersättningen för dessa skador. Därför föreslås att i lagen tas in ett omnämmande av att med skog avses i denna lag ett område på vilket skogslagen tillämpas.

Avsikten är att ersättning för skador som skadeinsekter förorsakat på trädbestånd som inte växer i ekonomiskogar alltså skall lämnas utanför tillämpningsområdet för denna lag. Detta beror på att den försämring av trädens utseende som skadeinsekterna åstadkommer i allmänhet gör större skada i park- och tomtskogar än en minskad tillväxt. Eftersom den skada som förorsakas av traddöd är olika i ekonomiskogar och skogar utanför dem, är det i allmänhet omöjligt att tillämpa samma principer vid utvärderingen av skadorna.

1, 4, 6, 7, 8 och 15 §. I fullmaktsbestämmelserna har jord- och skogsbruksministeriet ersatts med termen *det i skogsbruksärenden behöriga ministeriet* och termen skogs nämnd har ersatts med termen *skogscentral*, i motsvarighet till den nya organisationen enligt lagen om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral.

3 §. *Långvarig lagring av virke.* Enligt 3 § gällande lag skall lagring på en fast lagringsplats i mån av möjlighet planeras så att insekter som orsakar skogsskador inte i väsentlig mån sprids från det lagrade virket till någon annans skog. Sålunda har det varit möjligt att tolka åtgärden att förlägga ett upplag på ett plan- eller tomtområde som en sådan i lagen avsedd skyddsåtgärd som är tillräcklig för att skadeinsekter inte skall spridas från upplaget till ekonomiskogar. Eftersom skadeinsekter från virkesupplag via tomt- eller parkskogar i närheten kan sprida sig vidare till ekonomiskogar och eftersom

ett centralt mål i lagen är att hålla beståndet av insekter som förorsakar skogsskador så litet som möjligt, skall bestämmelserna om långvarig lagring av virke iaktas även när upplaget befinner sig på planområde. Tolkningen av lagen blir klarare genom att hänvisningen i 3 § om skadeinsekter som sprids till någon annans skog stryks.

Åtgärdsförpliktelserna enligt förslaget till paragraf åläggs virkesägaren, som i praktiken har de bästa förutsättningarna att ordna lagringen på det sätt som avses i förslaget, eftersom ägaren i allmänhet själv svarar för lagringen.

När virkesägaren lagrar virke på den plats där virket förädlas, på en särskild mätstation, en flottningsarbetsplats eller någon annan fast lagringsplats är han enligt det 3 § som föreslås skyldig att vidta skäligen åtgärder för att förhindra att insekter som orsakar skogsskador inte i nämnvärd utsträckning kommer åt att spridas från virket.

Åtgärder som kan bli aktuella är t.ex. barkning, bevattning och övertäckning av virket. Förläggning av ett nytt fast upplag så, att upplaget befinner sig tillräckligt långt från skog där det växer samma trädslag som det trädslag som upplagras, kan vara en tillräcklig skyddsåtgärd. Även kortare lagringstid och en möjligast liten mängd lagrat virke under den tid som insekterna sprider sig, dvs. på sommaren, kan ses som ett sätt att minska risken för insektskador.

Ibland kan alternativ för bekämpning av spridningen av skadeinsekter saknas helt och hållet. Åtgärder som förhindrar en spridning av insekter kan i vissa fall av praktiska skäl vara svåra att genomföra eller bli oskäligt dyra. Då kan virkesägaren undantagsvis ha rätt att på skälighetsgrunder delvis eller t.o.m helt lämna de åtgärder som förutsatts i denna lag utan beaktande.

4 §. *Förebyggande av insekt- och svampskador.* Enligt 8 § 5 mom. skogslagen kan det i skogsbruksärenden behöriga ministeriet meddela närmare allmänna föreskrifter om skogsodling med trädslag som inte ingår i Finlands naturliga flora samt om användningen av vegetativt förökat skogsodlingsmaterial. I 7 § 4 mom. jord- och skogsbruksministeriets beslut om tillämpning av skogslagen (224/1997) bestäms närmare om odling av trädslag som inte hör till Finlands

naturliga flora. Enligt 2 § 2 mom. skogsförordningen (1200/1996) skall tillräckligt med skogsodlingsmaterial som till sitt ursprung och även andra egenskaper lämpar sig för förhållandena på förnyelseytan användas vid skogsodling. Lagen om handel med skogsodlingsmaterial (684/1979) och jord- och skogsbruksministeriets jämte ändringar med stöd av lagen utfärdade beslut 1533/1992 innehåller bestämmelser om vegetativt förökad skogsodlingsmaterial. På grund av de ovan avsedda författningarna behövs 4 § 3 mom. i denna lag inte längre.

6 §. *Omfattande insekt- och svampskador.* Det är nödvändigt att ändra 6 § 1 mom., eftersom det i skogsbruksärenden behöriga ministeriet i praktiken inte självt kan inleda biologisk bekämpning, som kräver snabba åtgärder, vid omfattande insekt- och svampskador. I sådana fall är det mera ändamålsenligt att den lokala skogscentralen sörjer för bekämpningsåtgärderna. Eftersom markägare inte i alla situationer kan höras utan att syftet med de snabba åtgärderna äventyras, kan skogscentralen i undantagsfall vidta åtgärder även utan att höra markägarna.

8 §. *Tillsyn.* Enligt 8 § lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog utövas den högsta ledningen av och tillsynen över verkställigheten av denna lag av jord- och skogsbruksministeriet. Skogscentralerna utövar tillsyn över att lagen och bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas i fråga om andra än statsägda skogar. I lagens allmänna motivering konstateras att utgångspunkten för statens markers del är den att de myndigheter som sörjer för förvaltningen av ifrågakvarande områden bör sörja för att bestämmelserna i lagen efterlevs.

För förvaltningen av statens skogsegendom svarar Forststyrelsen, Skogsforskningsinstitutet och, i mindre omfattning, vissa andra ämbetsverk och inrättningar.

Forststyrelsen blev vid ingången av 1994 ett affärsverk och därför är det ändamålsenligt att ge skogscentralerna i uppdrag att utöva tillsyn över efterlevnaden av lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog.

I ställningen för andra innehavare av statlig skogsegendom har inte skett några nämnvärda förändringar, och de sörjer alltjämt under myndighetsansvar för att bestämmelserna i lagen iakttas.

Skogslagen, som trädde i kraft vid ingången av 1997, gäller alla skogsägare. Efter-

levnaden av lagen övervakas av skogscentralerna och det är ändamålsenligt att ge tillsynen över iakttagandet av lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog i uppdrag åt dem även då det gäller statsägda skogar. Detta uppnås genom att man stryker slutet av 8 § 2 mom. Ordalydelsen har hittills begränsat skogscentralernas tillsynsrätt.

10 §. *Särskilda bestämmelser om avverkningar.* Enligt 10 § 1 mom. gällande lag har avverkningar enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag kunnat utföras utan iakttagande av bestämmelserna om avverkning i lagen om enskilda skogar (412/1967). Lagen om enskilda skogar upphävdes genom den skogslag som trädde i kraft vid ingången av 1997. Därför är det nödvändigt att ändra 10 § 1 mom. så, att det motsvarar de bestämmelser i skogslagen som gäller avverkning, anmälan om användning av skog och skyldigheten att åstadkomma återväxt.

13 §. *Skadeståndsskyldighet.* Tillämpningsområdet för lagens 13 § 3 mom. utvidgas så, att momentet utom skyddsområden enligt naturvårdslagen även gäller skador vilka orsakats av sådana insekt- och svampskador som spritt sig från ett område som med stöd av naturvårdslagen har belagts med åtgärdsförbud. Avsikten med åtgärdsförbudet är att bevara det naturliga tillståndet på området. På ett sådant område kan inte vidtas åtgärder enligt denna lag, dvs. t.ex. drivning av skadade träd eller andra åtgärder för bekämpning av skadorna. Sålunda skall staten enligt samma principer som i fråga om skador som sprider sig från ett skyddsområde svara för skador som förorsakas av skador vilka eventuellt sprider sig på ett område där åtgärdsförbud gäller.

Ikraftträdande. Lagen avses träda i kraft den 15 juni 1998, med undantag för 3 § som gäller långvarig lagring och föreslås träda i kraft den 1 april 1999.

I fråga om 3 §, som gäller långvarig lagring, behövs en övergångsbestämmelse för att man även när det gäller alla de fasta virkesupplag som inrättats innan ändringen träder i kraft skall hinna förbereda sig på ändringen av lagstiftningen.

Skogscentralerna ser till att denna lag samt bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den iakttas även på statens marker sedan denna lag trätt i kraft. Eftersom bestämmelserna i denna lag också hittills har

gällt även på statens marker, kan tillsynen utan övergångstider utsträckas till att gälla statens marker.

2. Närmare bestämmelser och föreskrifter

Det i skogsbruksärenden behöriga ministeriet kan enligt 1 § 3 mom. även utfärda bestämmelser som avses i 4 § och meddela beslut som avses i 6 § för att förebygga skogsskador vilka orsakas av bakterier, virus och andra organismer. Enligt 4 § kan det i skogsbruksärenden behöriga ministeriet utfärda bestämmelser om förebyggande av insekt- och svampskador. Enligt 6 § kan det i skogsbruksärenden behöriga ministeriet

meddela beslut om det finns risk för uppkomsten av omfattande insekt- eller svampskador.

Det i skogsbruksärenden behöriga ministeriet kan meddela närmare föreskrifter om tillämpningen av bestämmelserna i 2, 3, 5 och 9 § samt bestämmelserna i en sådan förordning som givits med stöd av 14 § 1 mom.

3. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 15 juni 1998, med undantag för 3 § som gäller långvarig lagring och föreslås träda i kraft den 1 april 1999.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 8 februari 1991 om bekämpning av insekt- och svampskador (263/1991) 1 § 1 och 3 mom., 3, 4 och 6 §, 7 § 1 och 2 mom., 8 och 10 §, 13 § 3 mom. samt 15 § som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om bekämpning av insekt- och svampskador på växande träd i skog. Med skog avses ett område på vilket skogslagen tillämpas (1093/1996).

Det i skogsbruksärenden behöriga ministeriet kan även utfärda bestämmelser som avses i 4 § och meddela beslut som avses i 6 § för att förebygga skogsskador som orsakas av bakterier, virus och andra organismer.

3 §

Långvarig lagring av virke

Vid lagring av barrträdsvirke på den plats där virket förädlas, på en särskild mätstation, på en flottningsarbetsplats eller på någon annan fast lagringsplats är virkesägaren skyldig att vidta skäliga åtgärder för att hindra att insekter som orsakar skogsskador i väsentlig mån sprids från virket.

4 §

Förebyggande av insekt- och svampskador

I syfte att förebygga insektskador i skog kan det i skogsbruksärenden behöriga ministeriet utfärda bestämmelser om behandlingen av barrvirke som inte fyller dimensionerna för gagnvirke men som kan tjäna som en betydande förökningsplats för skadeinsekter.

I syfte att förebygga svampskador i skog kan ministeriet utfärda bestämmelser om åtgärder som skall vidtas i samband med plantskogsskötsel och avverkning.

6 §

Omfattande insekt- och svampskador

Om det förekommer exceptionellt omfattande insekt- eller svampskador i en skog eller det annars finns risk för utbredning eller uppkomst av en omfattande insekt- eller svampskada, kan det i skogsbruksärenden behöriga ministeriet i syfte att förebygga spridning eller uppkomst av skogsskada ålägga markägarna inom riskområdet att avlägsna ett tillräckligt antal träd från skogen eller att vidta andra åtgärder. Ministeriet kan även ålägga skogscentralen att inleda sådan biologisk bekämpning som kräver snabba åtgärder. Skogscentralen kan då vidta åtgärder även utan att höra markägarna, om hörande inte kan verkställas utan oskäligt dröjsmål. I situationer som avses ovan i detta moment kan ministeriet samtidigt meddela beslut om den tid inom vilken träden skall avlägsnas samt om behandling av de träd som skall avlägsnas.

När en risk som anges i 1 mom. uppstår skall skogscentralen till ministeriet göra framställning om de åtgärder som är nödvändiga för att förebygga att skada uppkommer eller sprids samt en uppskattning av riskområdet och av kostnaderna för åtgärderna.

7 §

Ersättningar och bidrag

De kostnader som en markägare orsakas av att han iakttar ett beslut som avses i 6 § 1 mom. ersätts av statsmedel i den mån de överskrider kostnaderna för normal skogsvård eller sedvanlig drivning av virke. Har markägaren försummat att vidta de åtgärder som ålagts honom och har de därför vidta-

gits på hans bekostnad enligt 9 §, betalas dock ingen ersättning eller också sänks ersättningsbeloppet. Om ersättningen beslutar det i skogsbruksärenden behöriga ministeriet.

Lider markägaren skada av att han iakttar ett beslut enligt 6 § 1 mom., kan ministeriet bevilja honom ett bidrag såsom ersättning för skadan. Bidraget förutsätter att skadan inte ersätts genom någon försäkring och att den är betydande för markägaren.

8 §

Tillsyn

Den högsta ledningen av och tillsynen över verkställigheten av denna lag utövas av det i skogsbruksärenden behöriga ministeriet.

Skogscentralerna övervakar att denna lag samt bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den iakttas.

10 §

Särskilda bestämmelser om avverkningar

Avverkning enligt en föreskrift som meddelats med stöd av denna lag får utföras med avvikelse från 5 och 14 § skogslagen samt bestämmelser som utfärdats med stöd av dem. Skyldigheten enligt 8 § 1 mom.

skogslagen att åstadkomma återväxt skall dock iakttas.

Markägaren har rätt och skyldighet att i sin skog vidta åtgärder enligt 5 och 6 § även i fråga om träd för vilka han har överlåtit avverkningsrätten.

13 §

Skadeståndsskyldighet

Skador vilka förorsakas av sådana insekt- eller svampskador som spritts från ett skyddsområde enligt naturvårdslagen (1096/1996) eller från ett område som med stöd av naturvårdslagen belagts med åtgärdsförbud ersätts av statens medel. Om ersättningarna bestäms närmare genom förordning.

15 §

Närmare föreskrifter

Det i skogsbruksärenden behöriga ministeriet kan meddela närmare föreskrifter om tillämpningen av bestämmelserna i 2, 3, 5 och 9 § samt bestämmelserna i en sådan förordning som givits med stöd av 14 § 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 1998. Dock träder 3 § i kraft först den 1 april 1999.

Helsingfors den 8 maj 1998

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Jord- och skogsbruksminister *Kalevi Hemilä*

Lag

om ändring av lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 8 februari 1991 om bekämpning av insekt- och svampskador (263/1991)
1 § 1 och 3 mom., 3, 4 och 6 §, 7 § 1 och 2 mom., 8 och 10 §, 13 § 3 mom. samt 15 §
som följer:

Gällande lydelse

1 §

Lagens tillämpningsområde

I denna lag stadgas om bekämpning av insekt- och svampskador i skog.

Jord- och skogsbruksministeriet får även meddela föreskrifter som avses i 4 och 6 §§ för att förebygga skogsskador som orsakas av bakterier, virus och andra organismer.

3 §

Lagring av virke

Lagring av barrträdsvirke inom en fabrik, på en flottningsarbetsplats eller på någon annan fast lagringsplats bör i mån av möjlighet planeras så att insekter som orsakar skogsskador inte i väsentlig mån sprids från det lagrade virket till någon annans skog.

4 §

Förebyggande av insekt- och svampskador

Till förebyggande av insektskador i skog kan jord- och skogsbruksministeriet meddela föreskrifter om behandlingen av barrvirke som inte fyller dimensionerna för gagnvirke men som kan tjäna som en betydande förökningsplats för skadeinsekter.

Till förebyggande av svampskador i skog

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om bekämpning av insekt- och svampskador på växande träd i skog. Med skog avses ett område på vilket skogslagen tillämpas (1093/1996).

Det i skogsbruksärenden behöriga ministeriet kan även utfärda bestämmelser som avses i 4 § och meddela beslut som avses i 6 § för att förebygga skogsskador som orsakas av bakterier, virus och andra organismer.

3 §

Långvarig lagring av virke

Vid lagring av barrträdsvirke på den plats där virket förädlas, på en särskild mätstation, på en flottningsarbetsplats eller på någon annan fast lagringsplats är virkesägaren skyldig att vidta skäligen åtgärder för att hindra att insekter som orsakar skogsskador i väsentlig mån sprids från virket.

4 §

Förebyggande av insekt- och svampskador

I syfte att förebygga insektskador i skog kan det i skogsbruksärenden behöriga ministeriet utfärda bestämmelser om behandlingen av barrvirke som inte fyller dimensionerna för gagnvirke men som kan tjäna som en betydande förökningsplats för skadeinsekter.

I syfte att förebygga svampskador i skog

Gällande lydelse

kan jord- och skogsbruksministeriet meddela föreskrifter om åtgärder som skall vidtas i samband med plantskogsskötsel och avverkning.

I syfte att generellt förebygga skogsskador kan jord- och skogsbruksministeriet meddela föreskrifter om hur skogsodling skall genomföras.

6 §

Omfattande insekt- och svampskador

Om det förekommer exceptionellt omfattande insekt- eller svampskador i en skog eller det annars finns risk för utbredning eller uppkomst av en omfattande insekt- eller svampskada, kan jord- och skogsbruksministeriet till förebyggande av spridning eller uppkomst av skogsskada ålägga markägarna inom riskområdet att avlägsna ett tillräckligt antal träd från skogen eller att vidta andra åtgärder eller utan att höra markägarna på området inleda sådan biologisk bekämpning som kräver snabba åtgärder. Ministeriet kan samtidigt meddela föreskrifter om den tid inom vilken träden skall vara avlägsnade samt om behandling av de träd som skall avlägsnas.

När risk som anges i 1 mom. uppstår skall skogsnämnden till jord- och skogsbruksministeriet göra framställning om de åtgärder som är nödvändiga för att förebygga att skada uppkommer eller sprids samt en uppskattning av riskområdet och av kostnaderna för åtgärderna.

7 §

Ersättningar och bidrag

De kostnader som en markägare orsakas av att han iakttar en föreskrift som avses i 6 § 1 mom. ersätts av statsmedel i den mån de överskrider kostnaderna för normal skogs-

Föreslagen lydelse

kan *ministeriet* utfärda bestämmelser om åtgärder som skall vidtas i samband med plantskogsskötsel och avverkning.

6 §

Omfattande insekt- och svampskador

Om det förekommer exceptionellt omfattande insekt- eller svampskador i en skog eller det annars finns risk för utbredning eller uppkomst av en omfattande insekt- eller svampskada, kan *det i skogsbruksärenden behöriga ministeriet* i syfte att förebygga spridning eller uppkomst av skogsskada ålägga markägarna inom riskområdet att avlägsna ett tillräckligt antal träd från skogen eller att vidta andra åtgärder. *Ministeriet kan även ålägga skogscentralen att inleda sådan biologisk bekämpning som kräver snabba åtgärder. Skogscentralen kan då vidta åtgärder även utan att höra markägarna, om hörande inte kan verkställas utan oskäligt dröjsmål. I situationer som avses ovan i detta moment* kan ministeriet samtidigt meddela beslut om den tid inom vilken träden skall avlägsnas samt om behandling av de träd som skall avlägsnas.

När en risk som anges i 1 mom. uppstår skall *skogscentralen till ministeriet* göra framställning om de åtgärder som är nödvändiga för att förebygga att skada uppkommer eller sprids samt en uppskattning av riskområdet och av kostnaderna för åtgärderna.

7 §

Ersättningar och bidrag

De kostnader som en markägare orsakas av att han iakttar *ett beslut* som avses i 6 § 1 mom. ersätts av statsmedel i den mån de överskrider kostnaderna för normal skogs-

Gällande lydelse

vård eller sedvanligt drivning av virke. Har markägaren försummat att vidta de åtgärder som ålagts honom och har de därför vidtagits på hans bekostnad enligt 9 §, betalas dock ingen ersättning eller också sänks ersättningsbeloppet. Om ersättningen beslutar jord- och skogsbruksministeriet.

Lider markägaren skada av att han iakttar en föreskrift enligt 6 § 1 mom., kan jord- och skogsbruksministeriet bevilja honom ett bidrag såsom ersättning för skadan. Bidraget förutsätter att skadan inte ersätts genom någon försäkring och att den är betydande för markägaren.

8 §

Tillsyn

Den högsta ledningen av och tillsynen över verkställigheten av denna lag utövas av jord- och skogsbruksministeriet.

Skogsnämnderna övervakar iakttagandet av denna lag och med stöd av den utfärdade stadganden och bestämmelser i fråga om andra skogar än statens.

10 §

Särskilda stadganden om avverkningar

Avverkning enligt en föreskrift med stöd av denna lag får utföras utan hinder av lagen om enskilda skogar (412/67). På avverkningsområdet skall det dock dras försorg om skogens förnyelse och tryggheten av den.

Markägaren har rätt och skyldighet att från sin skog avlägsna träd enligt 5 och 6 §§ och att vidta andra nödvändiga åtgärder även i fråga om träd för vilka han har överlåtit avverkningsrätten.

Föreslagen lydelse

vård eller sedvanlig drivning av virke. Har markägaren försummat att vidta de åtgärder som ålagts honom och har de därför vidtagits på hans bekostnad enligt 9 §, betalas dock ingen ersättning eller också sänks ersättningsbeloppet. Om ersättningen beslutar det i skogsbruksärenden behöriga ministeriet.

Lider markägaren skada av att han iakttar ett beslut enligt 6 § 1 mom., kan ministeriet bevilja honom ett bidrag såsom ersättning för skadan. Bidraget förutsätter att skadan inte ersätts genom någon försäkring och att den är betydande för markägaren.

8 §

Tillsyn

Den högsta ledningen av och tillsynen över verkställigheten av denna lag utövas av det i skogsbruksärenden behöriga ministeriet.

Skogscentralerna övervakar att denna lag samt bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den iakttas.

10 §

Särskilda bestämmelser om avverkningar

Avverkning enligt en föreskrift som har meddelats med stöd av denna lag får utföras med avvikelse från 5 och 14 § skogslagen samt bestämmelser som utfärdats med stöd av dem. Skyldigheten enligt 8 § 1 mom. skogslagen att åstadkomma återväxt skall dock iakttas.

Markägaren har rätt och skyldighet att i sin skog vidta åtgärder enligt 5 och 6 § även i fråga om träd för vilka han har överlåtit avverkningsrätten.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §

Skadeståndsskyldighet

Sprider sig en insekt- eller svampskada till en annans skog från ett skydssområde som avses i lagen om naturskydd (71/23), skall staten ersätta den uppkomna skadan.

Skador vilka förorsakas av sådana insekt- eller svampskador som spritts från ett skyddsområde enligt naturvårdslagen (1096/1996) eller från ett område som med stöd av naturvårdslagen belagts med åtgärdsförbud ersätts av statens medel. Om ersättningarna bestäms närmare genom förordning.

15 §

Närmare föreskrifter

Jord- och skogsbruksministeriet kan meddela närmare föreskrifter om tillämpningen av 2, 3, 5 och 9 §§ samt av den förordning som ges med stöd av 14 § 1 mom.

15 §

Närmare föreskrifter

Det i skogsbruksärenden behöriga ministeriet kan meddela närmare föreskrifter om tillämpningen av bestämmelserna i 2, 3, 5 och 9 § samt bestämmelserna i en sådan förordning som givits med stöd av 14 § 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 1998.
Dock träder 3 § i kraft först den 1 april 1999.
